NORAKSTS

Lieta Nr. C02022313
PAC-0180/2016.gads

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2016.gada 11.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese M.Katlapa,
tiesneši I.Ozola un A.Dundurs,
ar sekretāri M.Bērziņu un I.Jakoveli
piedaloties prasītājas AS „ Kālija parks " pārstāvim zvērinātam advokātam O.Jonānam un /pers. H/, atbildētājas SIA „ TM Security " pārstāvim /pers. I/, atbildētājam /pers. C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Kālija parks" prasībā pret SIA „TM Security", /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) piedziņu, sakarā ar AS „Kālija parks" un SIA „TM Security" apelācijas sūdzībām par Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 12.jūnija spriedumu

k o n s t a t ē j a

[1] AS „Kālija parks" 2011.gada 4.oktobrī cēlusi tiesā prasību, kuru 2012.gada 16.janvārī precizējusi un grozījusi pret SIA „TM Security", /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) piedziņu, kurā lūgts:

- atzīt par spēkā neesošu un AS „Kālija Parks" nesaistošu: 2010.gada 28.aprīļa līgumu Nr.TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, ar visiem tā grozījumiem un papildinājumiem; 2010.gada 28.aprīļa līgumu Nr.TM/2010-5 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, ar visiem tā grozījumiem un papildinājumiem; 2010.gada 2.septembra vienošanos Nr.TM/2010-4/2 par 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-4 un 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-5 laušanu, ar visiem tā grozījumiem un papildinājumiem; 2010.gada 3.septembra līgumu Nr.TM/2010-13 par operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, ar visiem tā grozījumiem un papildinājumiem;
- atzīt, ka SIA „TM Security" un /pers. C/ ir pienākums solidāri atmaksāt AS „Kālija Parks" 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) un piedzīt no SIA „TM Security" un /pers. C/ solidāri par labu AS „Kālija Parks" 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls), bet no SIA „TM Security" par labu AS „Kālija Parks" visus pienākošos tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota uz šādiem apstākļiem.

[1.1] Prasītāja 2011.gada 13.septembrī saņēma SIA „TM Security" brīdinājumu par parāda samaksu un maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu Nr.32, kas datēts ar 2011.gada 6.septembri. Brīdinājumā SIA „TM Security" veica atsauci uz dokumentu, kas nosaukts - līgums Nr.TM/2010-4. SIA „TM Security" uzskata, ka uz šī līguma pamata prasītājai jāmaksā pamatparāds 29 071,45 EUR (20 431,53 Ls), 2 623 698,19 EUR (1 843 945,58 Ls) līgumsods par parāda laicīgu nesamaksāšanu.

AS „Kālija Parks" ieskatā prasītājai nav pienākums samaksāt SIA „TM Security" tās pieprasīto summu.

[1.2] 2010.gada 28.aprīlī (datēts) starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/ un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes locekļi /pers. E/ un /pers. F/, noslēgts līgums Nr.TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu objektā /adrese A/.

Prasītājas ieskatā, minētais līgums tika parakstīts tikai izskata pēc, bez pušu saskaņotas, brīvas gribas, spiediena rezultātā, un SIA „TM Security" to nepildīja, proti, apsardzes pakalpojumus nesniedza.

/pers. C/, kurš tika uztverts kā prasītāja pārstāvis, jo bija sniedzis AS „Kālija parks" juridisko palīdzību, pieprasījis /pers. E/ un /pers. F/ parakstīt 2010.gada 28.aprīļa līgumu tikai izskata pēc, uz vienu dienu. /pers. E/ un /pers. F/ parakstīja šo dokumentu, nemaz nezinot tā saturu.

Saskaņā ar /pers. C/ skaidrojumu līgums Nr.TM/2010-4 bija nepieciešams tāpēc, lai neviens nevarētu pateikt, ka 2010.gada 29.aprīlī, kad /adrese A/, bija paredzēts noturēt prasītājas akcionāru sapulci, SIA „TM Security" atrodas šajā adresē bez līguma ar prasītāju.

Minētais līgums tika parakstīts nevis 2010.gada 28.aprīlī, kā tajā norādīts, bet gan 2010.gada 29.aprīlī, proti, pēc tam, kad /pers. C/ vadībā slepeni no AS „Kālija parks" vairākuma akcionāriem bija noturēta nelikumīga AS „Kālija parks" akcionāru sapulce, kurā nelikumīgi pieņemti lēmumi par

izmaiņām AS „Kālija parks" padomē un valdē. Turklāt ar SIA „TM Security" līdzdalību AS „Kālija parks" vairākuma akcionāriem tika likti fiziski šķēršļi piedalīties akcionāru sapulcē.

Pretēji /pers. C/ apgalvojumiem līgums Nr.TM/2010-4 netika iznīcināts pēc 2010.gada 29.aprīļa, tā vietā SIA „TM Security" darbinieki sāka ievākties arī ēkās /adrese B/ un /adrese C/, uzspiežot prasītājai savu klātbūtni.

[1.3] AS „Kālija parks" vairākkārt rakstīja vēstules SIA „TM Security", kas liecina par vēlmi atbrīvoties no uzspiestajiem pakalpojumiem. Dažreiz arī rakstīja, ka līgumi ir spēkā, jo aiz durvīm stāvēja bruņoti cilvēki.

Nespējot atbrīvoties no SIA „TM Security" uzspiestās rīcības tika maksāta pieprasītā naudas summa un parakstīti līgumi, lai izskatītos, ka SIA „TM Security" būtu sniedzis apsardzes pakalpojumus, kas reāli netika sniegti. Proti, tika noslēgti vairāki līgumi – 2010.gada 28.aprīļa līgums Nr.TM/2010-5, 2010.gada 2.septembra Vienošanās Nr.TM/2010-4/2, 2010.gada 3.septembra līgums Nr.TM/2010-13.

Par nesaņemtajiem pakalpojumiem tika samaksāti 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls), ko /pers. C/ un SIA „TM Security" ir pienākums atmaksāt.

[1.4] Atbildētājs/pers. A/ parakstīja dokumentu TM/2010-13 prettiesīgi, jo saskaņā ar Ventspils tiesas spriedumu civillietā Nr.C40122210 uz dokumenta parakstīšanas brīdi viņam nebija tiesību pārstāvēt AS „Kālija Parks".

Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 1415., 1427., 1431., 1438., 1440., 1461., 1533., 1592., 1674., 1675. un 1724.[1] pantu.

[2] Atbildētājs/pers. C/ iesniedzis paskaidrojumus par prasību, kuros norāda, ka prasību neatzīst tajā daļā, kas ir attiecināma uz viņu. Uzskata, ka prasības juridiskais pamats ir kļūdains un lietā norādītie fakti ir nepatiesi.

[3] /pers. B/ iesniedzis rakstveida paskaidrojumus par prasību, kuros norāda, ka viņam nav par ko sniegt paskaidrojumus lietā pēc būtības. /pers. B/ lietā par atbildētāju ir norādīts kļūdaini, jo prasītājs prasības grozījumos atsauca prasību pret /pers. B/.

[4] /pers. A/ iesniedzis paskaidrojumus, kuros norāda, ka prasību atzīst. Norāda, ka ar Ventspils tiesas 2011.gada 7.aprīļa spriedumu civillietā Nr.C40122210, kas stājies spēkā 2011.gada 28.aprīlī, atzīta par nenotikušu 2010.gada 29.aprīlī sasauktā AS „Kālija parks" akcionāru sapulce, kā arī atzīta par prettiesisku 2010.gada 29.aprīlī notikusī AS „Kālija parks" padomes sēde, bet dokumentus, kurus iesniedzis Uzņēmumu reģistrā šo notikumu sakarā, atzina par prettiesiskiem un spēkā neesošiem no to pieņemšanas brīža. Tādejādi viņam nav bijušas tiesības rīkoties AS „Kālija parks" vārdā un nebija tiesiska pamata parakstīt 2010.gada 3.septembra līgumu Nr.TM/2010-13 par operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu.

[5] SIA „TM Security" iesniegusi paskaidrojumus par prasību, kuros norādījusi, ka prasību neatzīst, jo prasītāja nav pierādījusi prasības pamatu un prasības pieteikumā norādīti nepatiesi fakti. Paskaidro, ka AS „Kālija Parks" ilgstošā laika posmā bez iebildumiem ir pieņēmis no atbildētāja apsardzes pakalpojumus, kas izriet no apstrīdētā 2010.gada 28.aprīļa līguma Nr. TM/2010-4 un 2010.gada 3.septembra līguma Nr.TM/2010-13. Tādejādi nav pamata apgalvot, ka prasītāja nebūtu patiesi gribējusi nodibināt līgumos paredzētās saistības. Savukārt visus saņemtos atbildētājas pakalpojumus prasītāja nav apmaksājusi. Atbildētāja nav arī pilnvarojusi /pers. C/ pārstāvēt SIA „TM Security" jebkādās attiecībās ar sabiedrību.

[6] Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 12.jūnija spriedumu AS „Kālija parks" prasība pret SIA „TM Security", /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) piedziņu noraidīta.

No AS „Kālija Parks" par labu SIA „TM Security" piedzīti tiesāšanās izdevumi 38,13 EUR (26,80 Ls) un ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 355,72 EUR (250 Ls).

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[6.1] Tiesa konstatējusi, ka 2010.gada 28.aprīlī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/ un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes locekļi /pers. E/ un /pers. F/, noslēgts līgums Nr.TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, pasūtītāja objektā /adrese A/. Līgums ir spēkā līdz 2011.gada 27.aprīlim.

Tāpat lietā atrodas ar identisku saturu minētajam līgumam 2010.gada 28.aprīlī parakstīts līgums Nr.TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, kuru SIA „TM Security" un AS „Kālija parks" parakstījušas 2010.gada 29.aprīlī. Starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/, 2010.gada 29.aprīlī noslēgta Vienošanās Nr.TM/2010-4/1 par 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-4 grozījumiem, saskaņā ar kuru puses vienojušās, ka papildus apsargs ar līguma 4.1.punktā minētajiem resursiem apņemas nodrošināt fizisko apsardzi/uzraudzību objektam /adrese B/ no 2010.gada 29.aprīļa plkst. 07:30 un līgums ir spēkā līdz 2013.gada 27.aprīlim.

2010.gada 28.aprīlī starp SIA „TM Security" un AS „Kālija parks" noslēgts līgums Nr. TM/2010-5 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, pasūtītāja objektā /adrese C/. Līgums ir spēkā līdz 2013.gada 27.aprīlim.

2010.gada 2.septembrī starp SIA „TM Security" un AS „Kālija parks" noslēgta vienošanās Nr.TM/2010-4/2 par 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-4 un 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-5 laušanu. Puses vienojušās lauzt minētos līgumus un to, ka līgumu laušanas brīdī pasūtītājs ir parādā apsargam par sniegtajiem apsardzes/uzraudzības pakalpojumiem 175 486,37 EUR (123332,52 Ls), kas tiks samaksāti sadalot tos sešos maksājumos pa 29 247,73 EUR (20555,42 Ls) mēnesī, paredzot, ka pirmais maksājums tiks veikts līdz 2010.gada 7.septembrim, bet pēc minētā parāda pilnīgas samaksas uzskatāms, ka puses pilnā apmērā izpildījušas līgumos noteiktās saistības un pusēm nav pretenziju vienai pret otru.

Turklāt 2010.gada 3.septembrī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/, noslēgts līgums Nr.TM/2010-13 par operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu objektā /adrese A/, /adrese B/ un /adrese C/. Līgums ir spēkā līdz 2011.gada 31.augustam.

[6.2] Atsaucoties uz Civillikuma 1403.,1410.,1427.,1438.pantu, tiesa atzinusi, ka prasītāja nav pierādījusi prasību, ka līgums Nr.TM/2010-4 tika parakstīts tikai izskata pēc, jo2010.gada 18.maija vēstulē AS „Kālija Parks" lūgusi pārtraukt objektu apsardzi, vienlaicīgi norādot, ka līgumi paliek spēkā, savukārt 2010.gada 2.septembrī puses ir vienojušās par minētā līguma laušanu un 2010.gada 3.septembrī noslēgušas jaunu, līdzīga satura līgumu.

Faktu, ka līgumu saistības tika pildītas un apsardzes pakalpojumi tika sniegti, apliecina 2010.gada 1.septembrī, 2010.gada 2.novembrī, 2010.gada 2.decembrī, 2011.gada 4.janvārī, 2011.gada 1.februārī, 2011.gada 2.martā pušu parakstītie pieņemšanas-nodošanas akti, kuri nav apstrīdēti, un kuros AS „Kālija Parks" apliecinājusi, ka nav nekādu pretenziju pret sniegtajiem pakalpojumiem, izpilde nodrošināta termiņā un saskaņā ar līguma noteikumiem.

[6.3] Tiesa ņēmusi vērā, ka AS „Kālija Parks" no 2010.gada 17.maija līdz 2011.gada 3.martam ir veikusi daļēju rēķinu apmaksu, kas pierāda līguma pildīšanu no atbildētājas puses. Apstāklis, ka ar Ventspils tiesas 2011.gada 7.aprīļa lēmumu AS „Kālija Parks" 2010.gada 29.aprīļa akcionāru sapulce atzīta par nenotikušu, nepadara par spēkā neesošiem AS „Kālija Parks" noslēgtos darījumus, kurus ir pildījušas abas līgumslēdzējas puses.

[6.4] Apstāklis, ka 2010.gada 1.jūlija vēstulē AS „Kālija Parks" lūdz pārskatīt līguma noteikumus, norādot, ka līguma redakcija neatbilst faktiski sniegtajiem pakalpojumiem, līgums tika pieņemts bez pienācīgas izvērtēšanas nevar būt par pamatu līgumu atzīšanai par spēkā neesošiem, jo no minētā nevar secināt, kādi brīvas gribas traucējumi pastāvēja un kā tie var ietekmēt līguma spēkā esamību. Tāpat no minētās vēstules nav pamata secinājumam, ka apsardzes pakalpojumi vispār netika sniegti.

[6.5] Lietā nav iegūti arī pierādījumi apstāklim, ka prasītāja ar ļaunprātību, viltu vai spaidiem piedabūta noslēgt apstrīdētos līgumus, vienošanās un neapstiprinās apstāklis, ka apstrīdētais līgums tika parakstīts /pers. C/ spiediena un pieprasījuma rezultātā. /pers. C/ šo apstākli noliedza, bet citu pierādījumu lietā nav.

[6.6] Pie apstākļiem, kad līgumi un vienošanās lietā atzīti par tiesiskiem, tiesa atzinusi, ka nav pamata piedzīt no atbildētājiem prasītāja labā saskaņā ar līgumiem samaksātos 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) un prasība arī šajā daļā ir noraidāma.

[6.7] Tiesa atzinusi, ka nav vērtējami kā pierādījumi lietā apliecinājumi par liecības sniegšanu, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 169.pantam lieciniekus nopratina tiesas sēdē, iepriekš brīdinot par kriminālatbildību par nepatiesas liecības došanu.

[6.8] No prasītāja par labu SIA „TM Security" piedzīti tiesas izdevumi par dokumentu kopiju izgatavošanu 38,13 EUR (26,80 Ls).

Attiecībā par ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta Mārtiņa Zalāna palīdzības samaksai piedziņu tiesa secinājusi, ka pilnvara advokātam izdota 2013.gada 28.maijā, advokāta orderis un rēķins izrakstīts 2013.gada 3.jūnijā, advokāts piedalījies vienā tiesu instancē, tikai vienā tiesas sēdē, kura ilga apmēram vienu stundu.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 41.pantu, 44.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa atzinusi, ka SIA „TM Security" pieprasītais par juridiskās palīdzības sniegšanu zvērinātam advokātam Mārtiņam Zalānam 7114,36 EUR (5000 Ls) apmērs ir neadekvāts ieguldītajam darbam konkrētā lietā, līdz ar to samērīga atlīdzība advokāta palīdzības samaksai, kas piedzenama no prasītājas par labu SIA „TM Security" ir 355,72 EUR (250 Ls).

[7] Par Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 12.jūnija spriedumu SIA „TM Security" iesniedza apelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu daļā par tiesāšanās izdevumu un ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzības samaksai piedziņu.

Atbildētāja lūdz piedzīt no AS „Kālija parks" par labu SIA „TM Security" tiesāšanās izdevumus - 38,13 EUR (26,80 Ls) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 3 557,18 EUR (2 500 Ls), tiesas izdevumus - 3 924,71 EUR (2 758,30 Ls), kas sastāv no valsts nodevas par apelācijas sūdzību 362,83 (255 Ls), ar lietas vešanu saistītajiem izdevumiem advokāta palīdzības samaksai apelācijas instancē 3 557,18 EUR (2500 Ls) un 4,70 EUR (3,30 Ls) ar lietas vešanu saistītiem izdevumiem.

Apelācijas sūdzība pamatota uz šādiem apstākļiem.

[7.1] SIA „TM Security" par juridiskās palīdzības sniegšanu zvērinātam advokātam Mārtiņam Zalānam samaksāja 7114,36 EUR (5000 Ls), ko lūdza piedzīt no AS „Kālija parks". Atlīdzība tika pamatota ar attiecīgu līgumu, rēķinu, pilnvaru un orderi, taču neskatoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikto, tiesa nepamatoti nolēma piedzīt par labu atbildētājai ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzības samaksai tikai 355,72 EUR (250 Ls) apmērā.

[7.2] Atbildētāja atsaucoties uz Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas pirmo punktu, norāda, ka šajā gadījumā maksimāli piedzenamā summa, kuru likumdevējs ir noteicis konkrētās lietas kategorijā ir 7452,32 EUR (5237,52 Ls), taču atbildētāja advokāta palīdzību saņēmis 7114,36 EUR (5000 Ls) apmērā, tāpēc šāda summa arī ir piedzenama, ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā noteikto ierobežojumu 50 %.

[7.3] Tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma normas 96.panta piekto daļu, 97.panta trešo daļu, 190.pantu un 193.panta piekto daļu, jo spriedumā nav norādījusi, kāpēc atbildētājas pierādījumi par ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzībai apmēru nav pietiekami vai ir mazāk būtiski par tiesas subjektīvo viedokli par zvērināta advokāta Mārtiņa Zalāna ieguldījumu konkrētajā lietā.

[7.4] Atbildētājas ieskatā, tiesa ņemot vērā šaubas par ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzībai apmēru, līdz lietas izskatīšanai pēc būtības, varēja precizēt informāciju par zvērināta advokāta Mārtiņa Zalāna ieguldījumu konkrētajā lietā. Turklāt sūdzības iesniedzēja samaksātā atlīdzība ir atbilstoša zvērināta advokāta Mārtiņa Zalāna ieguldījumam un veiktajam darba apjomam.

[8] AS „Kālija Parks" par apgabaltiesas spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzība pamatota uz šādiem apstākļiem.

[8.1] Prasība tika celta sakarā ar to, ka Ventspils tiesa atzina, ka AS „Kālija parks" akcionāru sapulce, kas notika 2010.gada 29.aprīlī, nav notikusi likumīgi. Līdz ar to AS „Kālija Parks" amatpersonas nebija apveltītas ar tiesībām slēgt līgumus ar SIA „TM Security" un tiesā apstrīdētie dokumenti, kas parakstīti ar SIA „TM Security", nesaista AS „Kālija Parks".

[8.2] Tiesa pabeidza lietas izskatīšanu pēc būtības bez AS „Kālija Parks" piedalīšanās, neskatoties uz to, ka prasītāja lūdza atlikt lietas izskatīšanu.

Tiesa bija aicinājusi uz tiesas sēdi divus lieciniekus /pers. E/ un /pers. G/, kas nebija ieradušies uz tiesas sēdi, tāpēc lietā bija pamats atlikt lietas izskatīšanu. Savukārt /pers. E/ notariālā liecība lietas materiālos bija vien nostiprināma tiesas sēdē.

[8.3] Spriedumā tiesa nav izvērtējusi Ventspils tiesas 2011.gada 7.aprīļa spriedumu civillietā Nr.C40122210 un Ventspils tiesas 2012.gada 10.aprīļa spriedumu civillietā Nr. C40052612, kas saistīta ar minētajām AS „Kālija parks" nelikumīgajām darbībām, kas notika 2010.gada 29.aprīlī. Akcionāru sapulce 2010.gada 29.aprīlī notika nelikumīgi, kuras rezultāti tika reģistrēti komercreģistrā tikai nākamajā dienā.

Līdzīgā situācijā arī SIA /Nosaukums C/ atspoguļoja 2010.gada 29.aprīļa notikumus plašsaziņas līdzekļos un pēc tam prasīja atlīdzību no AS „Kālija parks" uz līguma pamata, kuru no AS „Kālija parks" puses bija parakstījušas 2010.gada 29.aprīlī valdē nelikumīgi ievēlētās personas. Ar spēkā stājušos Ventspils tiesas 2012.gada 10.aprīļa spriedumu civillietā Nr. C40052612 Ventspils tiesa atzina SIA /Nosaukums C/ par nelabticīgu, noraidīja tās pretprasību un apmierināja AS „Kālija Parks" prasību.

Spriedumā nav motivēts, kāpēc Ventspils tiesas 2011.gada 7.aprīļa spriedums civillietā Nr.C40122210 neietekmē tiesā apstrīdēto dokumentu saistošo spēku pret AS „Kālija parks" un kāpēc Ventspils tiesas 2012.gada 10.aprīļa spriedums civillietā Nr. C40052612, nav attiecināma uz konkrēto gadījumu.

[8.4] Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā, ka /pers. A/, kas parakstīja vienu no apstrīdētajiem dokumentiem ar nosaukumu līgums Nr. TM/2010-13, prasību atzina pilnīgi un ar notariālu liecību paskaidroja, kas notika 2010.gada 29.aprīlī un kāpēc prasību atzīst.

[8.5] Ņemot vērā SIA „TM Security" dalību 2010.gada 29.aprīļa notikumos un plašsaziņas līdzekļos ziņoto informāciju, nav pamata atzīt SIA „TM Security" par labticīgu trešo personu, kas labticīgi parakstījusi dokumentus ar komercreģistrā nelikumīgi reģistrētajām AS „Kālija Parks" amatpersonām.

[8.6] Tiesa spriedumā nepamatoti atsaukusies uz 2010.gada 1.septembra, 2010.gada 2.novembra, 2010.gada 2.decembra, 2011.gada 4.janvāra, 2011.gada 1.februāra un 2011.gada 2.martā parakstītajiem nodošanas-pieņemšanas aktiem, kas lielākoties parakstīti laikā, kad SIA „TM Security" bija anulēta speciāla atļauja, kuru izsniedz Apsardzes darbības likuma noteiktajā kārtībā. Iekšlietu ministrijas licencēšanas komisija ar 2010.gada 8.oktobri anulējusi speciālo atļauju apsardzes veikšanai SIA „TM Security" un komisijas lēmuma pārsūdzība tiesā administratīvajā lietā Nr. A420799010 neapturēja tā izpildi.

Līdz ar to nav pamata piešķirt tiesisku nozīmi aktiem, kas parakstīti laikā, kad SIA „TM Security" nedrīkstēja sniegt apsardzes pakalpojumus. Turklāt /pers. E/ pieņemšanas - nodošanas aktus parakstījis vienpersoniski, taču viņam nebija tiesību pārstāvēt AS „Kālija Parks" atsevišķi.

[8.7] Prasība bija jāapmierina daļā, ja tiesa uzskatīja, ka visi tiesā apstrīdētie dokumenti ir noslēgti kā tiesīgi līgumi.

[9] Paskaidrojumus par SIA „TM Security" apelācijas sūdzību iesniegusi AS „Kālija Parks", norādot, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta piekto daļu, tiesa pamatoti spriedumā samazinājusi atbildētājai atlīdzināmos izdevumus advokāta palīdzības samaksai. Prasītājai tiesas sēdē nebija iespējams apstrīdēt atbildētājas iesniegtos pierādījumus par izdevumiem advokāta palīdzībai, jo prasītāja attiecīgajā tiesas sēdē nepiedalījās.

[10] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas sēdē prasītājas AS „Kālija parks" pārstāvis zvērināts advokāts Oskars Jonāns un /pers. H/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja, atsaucās uz tajās norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas SIA „TM Security" pārstāvis /pers. I/ prasību neatzina, apelācijas sūdzību uzskatīja par nepamatotu, atsaucās uz rakstiskajos paskaidrojumos norādītajiem argumentiem. Uzturēja savu apelācijas sūdzību par tiesāšanās izdevumu un ar lietas vešanu saistīto izdevumu advokāta palīdzības samaksai piedziņu norādot uz tajā veiktajiem aprēķiniem.

Atbildētājs/pers. C/ tiesas sēdē prasību, kas celta pret viņu neatzina, uzskatīja, ka prasības juridiskais pamats ir kļūdains un lietā norādītie fakti ir nepatiesi.

Atbilldētājs /pers. A/ savā iesniegumā lūdzis lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas sēdē nav ieradies, par tās laiku un vietu paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

[11] Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, liecinieka /pers. E/ liecību, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta atzīst, ka prasība noraidāma.

[11.1] Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā noteikts, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesu palāta atzīst, ka pirmās instances spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko pievienojas tiesas sprieduma motivācijai.

[11.2] Kā redzams no lietas materiāliem 2010.gada 28.aprīlī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/ un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes locekļi /pers. E/ un /pers. F/, noslēgts līgums Nr.TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, saskaņā ar kuru pasūtītājs uzdevis un apsargs apņēmies ar nodrošinātiem spēkiem, līdzekļiem un saskaņā ar pasūtītāja norādījumiem un līguma noteikumiem organizēt un veikt pasūtītāja objekta /adrese A/, fizisku apsardzi/uzraudzību. Līgums ir spēkā līdz 2011.gada 27.aprīlim.

Saskaņā ar 2010.gada 28.aprīļa līguma 4.1.punktu atlīdzība apsargam par uzdotajiem fiziskās apsardzes/uzraudzības pakalpojumiem objektā pienākas pēc likmes: fizisko apsardzi veic 10 apsardzes darbinieki, kuru vienu darba stundu apmaksa ir 4,08 EUR (2,87 Ls) par stundu reiz desmit, kam papildus maksājam pievienotās vērtības nodoklis pēc 21% likmes, kas sastāda 0,85 EUR (0,60 Ls) reiz desmit; divi pārvietojamie apsardzes posteņi (transportlīdzeklis, pārvietojams vagoniņš, mikroautobuss vai tml.) – 2,35 EUR (1,65 Ls) par stundu reiz divi, kam papildus maksājam pievienotās

vērtības nodoklis pēc 21% likmes, kas sastāda 0,5 Ls reiz divi. (l.l.26-30, 1.sēj.).

Lietas materiālos atrodas vēl viens 2010.gada 28.aprīļa līgums Nr. TM/2010-4 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu ar identisku saturu, kuru tās pašas personas parakstījušas 2010.gada 29.aprīlī (l.l.58-62, 1.sēj.).

2010.gada 29.aprīlī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/, noslēgta vienošanās Nr.TM/2010-4/1 par 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-4 grozījumiem, saskaņā ar kuru puses vienojušās, ka papildus apsargs ar līguma 4.1.punktā minētajiem resursiem apņemas nodrošināt fizisko apsardzi/uzraudzību objektam /adrese B/ no 2010.gada 29.aprīļa plkst. 07:30 un līgums ir spēkā līdz 2013.gada 27.aprīlim (l.l.75, 1.sēj.).

2010.gada 28.aprīlī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/ noslēgts līgums Nr. TM/2010-5 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, saskaņā ar kuriem pasūtītājs uzdevis un apsargs apņēmies ar nodrošinātiem spēkiem, līdzekļiem un saskaņā ar pasūtītāja norādījumiem un šo līgumu noteikumiem organizēt un veikt pasūtītāja objekta /adrese C/ fizisku apsardzi/uzraudzību. Līgums ir spēkā līdz 2013.gada 27.aprīlim. Saskaņā ar 2010.gada 28.aprīļa līguma Nr.TM/2010-5 par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu 4.1.punktu fizisko apsardzi/uzraudzību veic divi apsardzes darbinieki un atlīdzība apsargam par uzdotajiem fiziskās apsardzes/uzraudzības pakalpojumiem objektā pienākas pēc likmes: viena apsardzes darbinieka vienas darba stundas maksa ir 4,08 EUR (2,87 Ls), kam papildus maksājams pievienotās vērtības nodoklis pēc 21% likmes, kas sastāda 0,85 EUR (0,60 Ls) (l.l.66-72, 1.sēj.).

2010.gada 2.septembrī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/, noslēgta vienošanās Nr.TM/2010-4/2 par 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-4 un 2010.gada 28.aprīļa līguma par fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu Nr.TM/2010-5 laušanu.

Puses vienojušās lauzt minētos līgumus un to, ka līgumu laušanas brīdī pasūtītājs ir parādā apsargam par sniegtajiem apsardzes/uzraudzības pakalpojumiem 175 486,37 EUR (123 332,52 Ls), kas tiks samaksāti sadalot tos sešos maksājumos pa 29 247,73 EUR (20 555,42 Ls) mēnesī, paredzot, ka pirmais maksājums tiks veikts līdz 2010.gada 7.septembrim, bet pēc minētā parāda pilnīgas samaksas uzskatāms, ka puses pilnā apmērā izpildījušas līgumos noteiktās saistības un pusēm nav pretenziju vienai pret otru (l.l.73, 1.sēj.).

2010.gada 3.septembrī starp SIA „TM Security", kuru uz statūtu pamata pārstāv valdes loceklis /pers. D/, un AS „Kālija parks", kuru pārstāv valdes priekšsēdētājs /pers. A/, noslēgts līgums Nr.TM/2010-13 par operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu, saskaņā ar kuru pasūtītājs uzdod un apsargs apņemas ar nodrošinātiem spēkiem, līdzekļiem un saskaņā ar pasūtītāja norādījumiem un līguma noteikumiem organizēt un veikt pasūtītāja objekta /adrese A/, /adrese B/ un /adrese C/, fizisku apsardzi/uzraudzību. Līgums ir spēkā līdz 2011.gada 31.augustam.

Saskaņā ar 2010.gada 3.septembra līguma Nr.TM/2010-13 par operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības organizēšanu 4.1.punktu atlīdzība apsargam par uzdotajiem operatīvās fiziskās apsardzes/uzraudzības pakalpojumiem objektā, neatkarīgi no izbraukuma biežuma apdraudējuma gadījumā pēc izsaukuma mēnesī pienākas pēc likmes: 14 228,72 EUR (10 000 Ls) par vienu kalendāro mēnesi, kam papildus maksājams pievienotās vērtības nodoklis pēc 21 % likmes, kas sastāda 2 988,03 EUR (2 100 Ls) (l.l.31-36, 1.sēj.).

[11.3] Prasība celta par minēto līgumu un vienošanos atzīšanu par spēkā neesošiem sakarā ar to, ka 2010.gada 28.aprīļa līgums tika parakstīts tikai izskata pēc, arī pārējie līgumi un vienošanās parakstītas bez pušu saskaņotas, brīvas gribas, spiediena rezultātā un SIA „TM Security" tos nepildīja - apsardzes pakalpojumus nesniedza.

Tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai (Civillikuma 1403.pants). Katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma (Civillikuma 1404.pants).

Juridiskas personas taisa tiesiskos darījumus caur saviem likumīgajiem pārstāvjiem (Civillikuma 1410.panta otrā daļa), kuri savas kompetences ietvaros arī pauž juridiskās personas gribu un tās vārdā noslēdz juridiskai personai saistošus tiesiskus darījumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1438.pantu, ja griba izteikta tikai izskata pēc, tad tai nav nekādu tiesisku seku.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka līgums Nr.TM/2010-4 tika parakstīts tikai izskata pēc, kā to prasības pieteikumā apgalvo prasītājs. Otra līgumslēdzēja puse – atbildētājs SIA „TM Security" šo apstākli noliedz.

[11.4] Lietā nopratināts kā liecinieks /pers. E/ paskaidroja, ka strādājis AS „ Kālija parks" 2010.gadā un vienlaikus bijis arī valdes loceklis. Zinājis, ka advokāts Mārtiņš Kvēps pārstāv AS „ Kālija parks " akcionārus un tas ieviesis lielu respektu, atbildību, līdz ar to bijusi pārlieku liela paļāvība, ka viss būšot solīdi un bez nepatīkamām sekām. Pirms tam nav bijusi nekāda līguma apspriešana, bet viņam ticis paskaidrots, ka fiziskā apsardze jau atrodas ēkā un nepieciešams pamatojums tās atrašanās vietā, līdz ar ko līgums parakstāms, ko viņš arī izdarījis, bet tas bijis 29.aprīlī, nevis 28.aprīlī, kā tas norādīts līgumā. Līgums jau bijis parakstīts no atbildētājas puses. Advokāts paskaidrojis, ka pēc tam līgums tikšot likvidēts. Situācija bijusi steidzīga, nav bijis laiks kavēties un iedziļināties līguma saturā. Neapstrīd savu parakstu līgumā. Uzskata, ka izdarījis kļūdu. Līgumu parakstīt nav bijusi ne mutiska, ne fiziska piespiešana. Vienlaicīgi ar /pers. F/ līgumu nav parakstījuši, cik atceras līgumu parakstīt viņam pats aizvedis. Kad sapratuši, ka līgums ir īsts, nevis īslaicīgs, rakstījuši atbildētājai vēstuli par līguma pārtraukšanu.

Kā redzams no lietas materiāliem. 2010.gada 18.maija vēstulē AS „Kālija Parks" lūgusi pārtraukt objektu apsardzi, vienlaicīgi norādot, ka līgumi paliek spēkā (l.l.63, 1.sēj.). Savukārt 2010.gada 2.septembrī puses vienojušās par minētā līguma laušanu un 2010.gada 3.septembrī noslēgušas jaunu, līdzīga satura līgumu.

Prasītājs pamatojis savu prasību arī ar Civillikuma 1461.pantu, kurš nosaka, ka tas, kas ar viltu piedabūts noslēgt darījumu, var prasīt, lai to atceļ, savukārt Civillikuma 1468.pants nosaka, ja vairākpusējā darījumā spaidus izdarījusi kāda trešā persona, tad piespiestais tāpat var prasīt, lai darījumu atceļ.

[11.5] Civillietu tiesu palāta atzīst, ka lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka prasītājs ar viltu piedabūts noslēgt apstrīdētos līgumus un vienošanās. Neapstiprinās arī prasības pieteikumā minētais apgalvojums, ka apstrīdētais līgums tika parakstīts /pers. C/ spiediena un pieprasījuma rezultātā. Liecinieks šo apstākli neapstiprināja, bet citu pierādījumu lietā nav.

Kā redzams no lietas materiāliem, AS „Kālija Parks" no 2010.gada 17.maija līdz 2011.gada 3.martam ir veikusi daļēju rēķinu apmaksu (l.l.82-88, 1.sēj.), ko tiesa vērtē kā apstākli, kas pierāda līguma pildīšanu no atbildētāja puses.

Tas apstāklis, ka ar Ventspils tiesas 2011.gada 7.aprīļa lēmumu AS „Kālija Parks" 2010.gada 29.aprīļa akcionāru sapulce atzīta par nenotikušu (l.l.43-45, 2.sēj.), nepadara par spēkā neesošiem AS „Kālija Parks" noslēgtos darījumus, kurus ir pildījušas abas līgumslēdzējas puses.

Tādējādi pierādījumi tam, ka apstrīdēto līgumu un vienošanās dalībniece – prasītāja būtu piedabūta noslēgt darījumu ar ļaunprātību, viltu vai spaidiem, nav iesniegti. Situācijā, kad apstrīdētajiem darījumiem nav konstatējami gribas defekti, nedz arī kādi citi trūkumi, atbilstoši Civillikuma 1403.pantam tie uzskatāms par tiesiskiem.

[11.6] Pie apstākļiem, kad līgumi un vienošanās atzīstami par tiesiskiem, nav pamata piedzīt no atbildētājiem prasītāja labā saskaņā ar līgumiem samaksātos 149 046,45 EUR (104 750,44 Ls) un prasība arī šajā daļā ir noraidāma.

Kā jau norādīts Civillietu tiesu palāta uzskata, ka pirmās instances spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko pievienojas tiesas sprieduma motivācijai.

[11.7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no prasītāja par labu SIA „TM Security" piedzenami tiesas izdevumi par dokumentu kopiju izgatavošanu 38,13 EUR, valsts nodevas atmaksu 362,83 EUR; atbilstoši 44.panta pirmās daļas 1.punktam – ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 3557,18 EUR, kopā 3858, 14 EUR.

Saskaņā ar šā likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no AS „Kālija parks" valsts labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 11,45 EUR.

Vadoties no Civilprocesa likuma 432. – 434.panta,
Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

n o s p r i e d a:

AS „Kālija parks" prasību pret SIA „TM Security", /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem un 104 750,44 Ls vai 149 046,45 EUR piedziņu noraidīt.

Piedzīt no AS „Kālija Parks", reģistrācijas Nr.40003136693, par labu SIA „TM Security", reģistrācijas Nr. 40103180787 tiesāšanās izdevumus 38,13 EUR (trīsdesmit astoņi euro 13 centi), valsts nodevas atmaksu 362,83 EUR (trīs simti sešdesmit divi euro 83 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 3557,18 (trīs tūkstoši pieci simti piecdesmit septiņi euro 18 centi), bet kopā 3858,14 EUR (trīs tūkstoši astoņi simti piecdesmit astoņi euro 14 centi).

Piedzīt no AS „Kālija Parks", reģistrācijas Nr.40003136693, valsts labā tiesāšanās izdevumus 11,45 EUR (vienpadsmit euro 45 centi).

Noteikt AS „Kālija Parks" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu lietas dalībnieki 30 dienu laikā no tiesas paziņotā pilna sprieduma sastādīšanas datuma var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā, iemaksājot drošības naudu 284,57 EUR apmērā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 14.aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja (paraksts) M.Katlapa

Tiesneši (paraksts) I.Ozola

(paraksts) A.Dundurs

NORAKSTS PAREIZS
Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Civillietu tiesu palātas tiesnese M.Katlapa
Rīgā 2016.gada 14.aprīlī